

СПЕЦИАЛНОСТ ПСИХОЛОГИЯ

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА „КРИМИНАЛНА ПСИХОЛОГИЯ“

Образователно-квалификационна степен: МАГИСТЪР

Професионална квалификация: МАГИСТЪР ПО КРИМИНАЛНА ПСИХОЛОГИЯ

Продължителност на обучението: 2 години

Форма на обучение: редовна

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.Обща характеристика и образователна цел на магистърската програма

Магистърската програма „Криминална психология“ за неспециалисти е предназначена за придобиване на образователно - квалификационна степен „магистър“ за завършили други професионални направления. Програмата е подходяща и за млади специалисти, които са се ориентирали към анализ на факторите и мотивите за реализация на криминално поведение.

Основната цел на програмата е, чрез използване на различни академични методи и практики, да се изградят теоретични знания и професионални умения на студентите за психологичен анализ на криминалното поведение и изследване на извършителите на престъпления; приложни компетентности за психологично подпомагане на оперативно-издирвателната работа; конкретна психологична експертиза за диагностична и консултативна работа в досъдебното и съдебно производство и извършване на превантивна и интервенираща дейност в условията на критични ситуации, свързани с престъпна дейност. Студентите получават познания по основни психологичски дисциплини като: Психология на личността, Когнитивна психология, Физиологична психология, Социална психология, Трудова психология, Експериментална психология и психологически изследвания и други.

2. Професионална компетентност и реализация

Завършилите магистърската програма студенти притежават:

– широк спектър от теоретични и практически знания, специализирани в съответната област, които надграждат достигнатото в предходния етап на обучение; познават и разбират теории, концепции, принципи и закономерности, свързани с факторите и мотивите на криминалното поведение; демонстрират критично осъзнаване на знанията в областта и връзките между различните изучавани области;

– владеят високо специализирани практически и теоретични знания, които формират основата за психологично подпомагане на оперативно-издирвателната дейност;

– теоретични знания и базови умения за водене на преговори при овладяване на ситуации, възникнали вследствие на особено опасна престъпна дейност;

– богат набор от практически знания и подходи, необходими за разбирането на криминалното поведение, диагностика на проблемите на агресивността и агресивното поведение, като се основават на съвременни изследвания в областта на Криминалната психология, чрез интегриране на знания от нови или интердисциплинарни области.

Завършилите магистърската програма студенти притежават следните умения:

– правят адекватна преценка в ситуации, характеризиращи се с непълна или ограничена информация и непредсказуемост, развиват нови и разнообразни умения в отговор на новопоявяващи се знания и практики, демонстрират свободно прилагане на

иновативни методи и инструменти, отличаващи се с иновативност при решаването на сложни задачи и непредвидими проблеми в специализираната сфера на работа, намират и поддържат аргументи при решаване на проблеми с интердисциплинарен характер;

- проявяват инициативност в работата и ученето в сложна и непредвидима среда, изискващи решаване на проблеми с множество взаимодействащи си фактори, притежават умения да създават и ръководят мрежи или екипи, да разпределят времето и да управляват човешки и финансови ресурси, да решават комплексни проблеми чрез нови технологични методи и инструменти;

- бързо намират, извличат, подреждат, синтезират и оценяват необходимата информация от различни източници; притежават умения да решават и преодоляват критични проблеми в областта на проучването и/или нововъведенията; да усвояват бързо нови качества и умения, да предвиждат технологичното и творческо развитие;

- притежават умения като предприемчивост, възискателност, приспособимост и интелектуална гъвкавост, самостоятелност и отговорност, които се придобиват в хода на обучението и изпълнението на поставените задачи в магистърската програма.

Професионални компетентности:

- Според резултатите от овладяването на знанията по заложените дисциплини, студентите ще формират компетенции, необходими за теоретичен анализ и емпирично изследване на личността на престъпниците, факторите, динамиката и мотивацията на престъпното поведение, както и познания за методите за детекция на лъжа и основни принципи за разпознаване на неистинно поведение.

- Магистрите събират, обработват и интерпретират специализирана информация, използвайки задълбочени психологични знания за престъпността и нейната причинна обусловеност; престъпното поведение и престъпната реализация на личността и престъпните групи; мотивите и мотивацията на криминалното поведение; практическото приложение на психологичното познание в различните фази на криминалното разследване, досъдебното и съдебното производство, както и в превенцията и овладяването на кризисни ситуации.

- Способни са да съдействат за изграждане на психологически профил на неизвестни извършители на престъпления, чрез интегриране на комплексни източници на знание, теоретичните концепции и научни и практически умения.

Завършилите магистърската програма могат да се реализират като:

- специалисти - психолози в Института по психология на МВР и структурните звена за криминални разследвания в МВР;

- специалисти - психолози в държавните структури за сигурност;

- експерти - психолози в съдебното и досъдебното производство;

- държавни служители в МВР и държавните агенции за сигурност;

- Криминални психолози в неправителствени организации и фондации;

- Експерти-психолози в сектор корпоративна сигурност в частни организации;

- Ръководители на звена, дирекции и отдели в местната и държавната администрация.

3. Организация и структура на обучението

Магистърската програма „Криминална психология“ дава възможност на завършилите специалност „Психология“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ да продължават обучението си, за да придобият специализирани, разширени и задълбочени теоретични знания и практически умения за ефективно подпомагане на оперативно-издирвателната дейност и практическото приложение на психологични познания в различните фази на криминалното разследване, досъдебното и съдебното производство, в превенцията и овладяването на кризисни

ситуации, както и в психологично подпомагане на корпоративната сигурност в частни организации.

Учебен план за две години /четири семестъра/:

Учебният план осигурява получаването общо на 120 ECTS кредита, разпределени поравно за четирите семестъра, като общата аудиторна заетост е 930 часа. Задължителната учебна практика се провежда под формата на практически стаж, по време на който студентите получават възможност да наблюдават и осъществяват под супервизия експертни дейности от областта на криминалната психология в специализирани институции. В структурно отношение магистърската програма включва задължителни и избираеми дисциплини (в съотношение 70% : 30%), факултативни дисциплини и задължителна учебна практика по специалността. Задължителните учебни дисциплини осигуряват придобиването на задълбочена теоретична и специализирана подготовка за осъществяване на ефективна превантивна, диагностична, консултативна и терапевтична дейност. Избираемите учебни дисциплини осигуряват разширяване и надграждане на теоретичната и специализираната подготовка по специалността чрез овладяване на специфични знания умения и компетентности. Факултативните учебни дисциплини дават възможност за получаване на знания и умения от различни научни области в съответствие с интересите на студентите. Студентите се дипломират след защита на дипломна работа (магистърска теза) или писмен държавен изпит, за което придобиват 15 кредита (чл. 10 на Наредба № 21/30.09.2004 г.).

4. Съответствие с мисията на ЮЗУ „Неофит Рилски”

Учебният план и учебните програми на магистърска програма „Криминална психология“ са разработени в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование, Наредба № 21/30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища (ДВ бр. 89/12.10.2004 г.), Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователноквалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76/06.08.2002 г.), Националната квалификационна рамка (приета от МС с решение № 96№02.02.2012 г.) и Наредба № 29/04.10.2006 г. за професионалната компетентност на лицата, завършили висше образование по специалността Психология, издадена от Министерство на здравеопазването (ДВ бр. 84/17.10.2006 г.). Квалификационната характеристика на програмата „Криминална психология“ за образователно-квалификационна степен „магистър“ с професионална квалификация „магистър по криминална психология” е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователноквалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“, с Наредбата за професионалната компетентност на лицата, завършили висше образование по специалността Психология, с Правилниците на ЮЗУ „Неофит Рилски” и с Националната квалификационна рамка на Р. България.

СТРУКТУРА НА УЧЕБНИЯ ПЛАН

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Когнитивна психология	4	Психопатология на личността	4
Психика и здраве	4	Диференциална психология	4
Психология на личността	4	Организационна психология	3
Социална психология	4	Трудова психология	3
Възрастова психология	4	Консултативна психология	4
Педагогическа психология	4	Експериментална психология и	5
История на психологията	4	психологични измервания	
Избираема дисциплина /първа група/	3	Икономическа психология	4
		Избираема дисциплина /втора група/	3
	Общо: 30		Общо: 30
Втора година			
Трети семестър	ECTS кредити	Четвърти семестър	ECTS кредити
Въведение в криминалната психология	4	Методи за детекция на лъжата	2
Психологичен анализ на криминалното поведение	5	Психологични стратегии и тактики за въздействие при разпити на заподозрени	2
Типология на извършителите на насилствени престъпления	5	Водене на преговори при критични инциденти и овладяване на кризи	2
Психологично профилиране на извършителите на насилствени престъпления	5	Психология на организираните престъпни групи	2
Психология на агресивното поведение	5	Избираема дисциплина от четвърта група	2
Избираема дисциплина от трета група	3	Избираема дисциплина от четвърта група	2
Избираема дисциплина от трета група	3	Практически стаж	3
		Държавен изпит или защита на дипломна работа	15
	Общо 30		Общо 30
Избираеми дисциплини /първа група/ <i>Студентите избират една дисциплина</i>	ECTS кредити	Избираеми дисциплини /втора група/ <i>Студентите избират една дисциплина</i>	ECTS кредити
Еволюционна психология	3	Диагностика на норма и отклонение	3
Психология на развитието на възрастните	3	Професионална психодиагностика	3
Социална психиатрия	3	Политическа психология	3
Джендър психология	3	Психология на човешката сексуалност	3
Психология на рекламата	3	Бизнес психология	3
Психология на стреса	3	Психотерапевтични техники и консултиране	3
Спортна психология	3	Основи на психоанализата	3
Психология на безсъзнателното	3	Психология на семейните отношения	3
Социално - психологически тренинг	3	Психология на творчеството	3
Психология на изкуството	3	Психология на модата	3
Избираеми дисциплини /трета група/ <i>Студентите избират две дисциплини</i>	ECTS кредити	Избираеми дисциплини /четвърта група/ <i>Студентите избират две дисциплини</i>	ECTS кредити
Психологично профилиране и оценка на риска от явни и анонимни заплахи за личната и обществената сигурност	3	Виктимология	2
		Психопатология и характерови акцентуации на личността	2

Психодиагностика на личността в досъдебната и съдебната практика	3	Психология на непълнолетните извършители на престъпления	2
Фактори и динамика на престъпната мотивация	3	Психология на киберпрестъпността	2
Поведенчески профайлинг	3	Съдебно-психологична експертиза	2
Психология на тероризма	3		

ОБЩО ЗА 2 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 120 КРЕДИТА

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

КОГНИТИВНА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Наташа Ангелова, катедра „Психология“

E-mail: natasha_v@swu.bg

Хорариум: 20 л + 10 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Настоящата учебна програма е построена в съответствие с няколко принципа. Първият от тях е интегративния. Изхождайки от идеята за принадлежността на психичните феномени към цялостната личност и тяхната взаимна свързаност, този принцип намира конкретно отражение в следните аспекти: разкриват се само специфичните особености на всеки психичен процес, но се и очертават негови взаимовлияния с други процеси; представя се влиянието на личностни особености върху функциониране на психични процеси; разглеждат се както аналитични, така и интегрални психични процеси.

Вторият принцип за построяване на програмата е свързан с многостранност на научните позиции при анализиране на психичните феномени. Това ръководно начало обуслови следното: характеризират се психичните явления от позициите на различни школи; анализиране на по-широк кръг психични феномени.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основната цел на програмата по Когнитивна психология се състои в разкриване на същността на познавателните процеси, чрез които хората си осигуряват контакт с непрекъснатия информационен поток за света и за себе си. Успоредно с това са включени и теми за емоционалните и волевите процеси, позволяващи по-детайлно разглеждане на съдържанието на познавателните процеси и връзката им с личността на човека.

С изучаването на курса студентите ще усвоят способности да разкриват спецификата на очертаните процеси, на връзките между тях, на техните информационни възможности.

Курсът се допринася за развиването на широк спектър от интелектуални и езикови умения и теоретични знания, формиращи се паралелно с други важни дисциплини от този учебен курс, особено важни са връзките с физиологичната психология, както и с психологията на личността. Предметните връзки на когнитивната психология с тези две

дисциплини служат за практическа основа, която да се развива в определени логически знания и умения на студентите.

Установяването на уменията да се изразяват с понятийния апарат на когнитивната психология по учебната дисциплина, техният стил на учене, мотиви и интереси към учебната дисциплина се явява важен фактор за постигане на целите и задачите.

В зависимост от показаното равнище на предварителната подготовка се предвижда актуализация на съдържанието, обема и дълбочината на разглежданите теми, както и методите на преподаване.

Технология на обучението и оценяването:

Текущата оценка се формира като сбор от оценките на участието в аудиторната заетост и на извънаудиторната заетост по време на семестъра. Допускат се до финалния изпит студентите, които:

- имат посещение на поне две трети от лекциите;
- явили са се на тест или контролно (с оценка повече от „слаб“);
- разработвали са реферат (примерни теми са приложени в края на програмата);
- Тези, които не покриват тези изисквания:
- се явяват направо на поправителен изпит;
- разработват повече въпроси на изпита;
- или им се дават допълнителни задачи в рамките на семестъра, за да се явят на редовната първа сесия.

Изпитът е писмен. Той включва два въпроса от конспекта. Оценката е средноаритметична от отговорите на двата въпроса. Окончателната оценка е резултат от оценката от текущ контрол през семестъра и от оценката на финалния изпит.

ПСИХИКА И ЗДРАВЕ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология“

E-mail: teodor@swu.bg

Хорариум: 20 л + 10 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът обхваща поредица от теми, обосноваващи взаимодействието между психика и здраве. В съвременния свят много обстоятелства благоприятстват здравето, но не са малко и предизвикателствата към неговото съхраняване. Все повече се осъзнава, че психиката е интегриращата, ръководна сила в единството от системи на човека, че от нейното състояние зависи функционирането на всички останали. Същевременно психиката е най-уязвима в многообразието от обстоятелства в живота. Ето защо, нейното опазване обуславя в значителна степен общото здравословно състояние на личността. Това налага специално внимание към връзката между психика и здраве. Изучавайки курса, студентите ще се запознаят с ролята на психичните процеси за опазване и възстановяване на здравето. Също така, ще формират умения за утвърждаването на здравословни поведенчески модели.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът се базира върху широк спектър от теоретични и практически доказани позиции. Предоставя се информация за основните понятия на дисциплината „Психика и здраве“ /психика, здраве, личност, психически процеси, отражения, адаптация, навици,

взаимни връзки и зависимости между психика и здраве (психическо, физическо), съзнателна организация на психофизическия живот и стихийна (подвластна на обстоятелствата), мотиви, ценности и др./ Изяснява се цялостния процес на взаимодействие между психика и здраве, както и ролята на психичните процеси и психичната саморегулация за поддържане и укрепване на здравето. Формират се умения за прилагане на наученото в реална среда.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по дисциплината се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА ЛИЧНОСТТА

ECTS кредити: 4

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

E-mail: b_iordanova@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Психология на личността“ представя основните парадигми и основаните на тях модели на личността преди всичко в перспективата на теоретични рамки, позволяващи конкурентни интерпретации и импликации, които те имат в разбирането на психологическата реалност. Семинарните и практическите занятия предвиждат индивидуалната подготовка на студентите по определени теми. Стимулира се самостоятелната работа в подготовката на презентации - от избора на източници по темата до начина, по който да бъде представена. Предвиждат се и практически-ориентирани форми на работа – дидактично запознаване с някои популярни методи за изследване на личността, реферирание и обсъждане на класически изследвания, както и провеждането на илюстративни мини-изследователски задания в рамките на семинарните и практическите групи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът включва основни понятия и теории в психологията на личността. Личностни диспозиции, емоции, темперамент, характер, мотивация, Аз-концепция, стрес и стресови състояния. Коментират се основни конструкти от психологията на личността: базисни направления в психология на личността, Аз-образ и самооценка, нагласи, ценности, способности, потребности, емоционална регулация, ролята на наследствеността и на средата при формирането на личността, психично здраве и личностна патология, личност и здраве, социален конструктивизъм на нормата и патологията. Личността се представя като съвкупност от фактори, които детерминират всеки индивид и представител на обществото, където мисленето, чувствата и начините за поведение правят всеки човек уникален.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по дисциплината „Психология на личността“ се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е

традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия. На семинарните занятия се реализират дискусии и се коментират научни статии.

Учебната дисциплина е едносеместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

СОЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Русанка Манчева, катедра „Психология“

E-mail: r.p.mancheva@swu.bg

Хорариум: 20 л + 10 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът по „Социална психология“ включва два съдържателни модула:

- 1) Процесът на социализация и социално-психологически теории за личността;
- 2) Малките социални групи – социално влияние и междуличностно общуване.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предметна област на социалната психология. Социално-психологическа проблематика при изследване на личността. Малките социални групи- лидерство и социално влияние. Общуване, агресия, конфликти и просоциално поведение

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ВЪЗРАСТОВА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология“

E-mail: teodor@swu.bg

Хорариум: 20 л + 10 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

В курса по „Възrastова психология“ се отчита необходимостта от разглеждане на психичните процеси, състояния, свойства и техните възрастни специфики от различни научни позиции. Това създава възможност за формиране на по-широки схващания относно същността на психичните феномени.

В началото на курса са включени уводни въпроси. Тяхното съдържание е свързано с предмета на възрастовата психология, нейното възникване, развитие и методите за изследване, които използва. Уточнява се основния понятиен апарат. Анализира се развитието на психиката, проследявайки се динамиката на психичните феномени във възрастов план. Разглеждат се въпроси, отнасящи се до възрастовото периодизиране на развитието, както и факторите за формиране на психиката през отделните възрастови периоди и особеностите на личността. Представят се и най-утвърдените възрастови периодизации.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът по „Възрастова психология“ дава обобщена информация за закономерностите във възрастовото психично развитие през ранните етапи от жизнения цикъл на човека. В познавателен аспект са включени следните съдържателни модули: 1) историко-методологически проблеми на възрастовата психология; 2) въпроси на развитието; 3) идейни основания на възрастовото периодизиране; 4) социално-психологическа характеристика на етапите и възрастовите периоди; 5) проблемът за дейността във възрастовата психология.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПЕДАГОГИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология“

E-mail: teodor@swu.bg

Анотация:

Педагогическата психология заема важно място в цялостната подготовка на студентите, тъй като разкрива съществени закономерности и психологичните условия за формиране личността на учениците. Тя е гранична учебна дисциплина между педагогиката и психологията, която научно осветлява проблемите на учебно-възпитателния процес в училище.

Чрез педагогическата психология студентите усвояват психологичните закономерности на обучението, чието съблюдаване повишава ефекта от учебно-възпитателния процес. Те се запознават с условията за най-добро възприемане, мислене, фантазиране, запаметяване и т.н. за ефективно обучение по всеки учебен предмет и за хармонично развитие на личността на учениците.

Педагогическата психология посочва формите за единодействие на различните учебни дисциплини, което води до формиране на качества на мисленето, волята емоциите, темперамента и характера, до формиране на интегрална и хармонична личност. Тя извежда на преден план изучаването на самосъзнанието, саморегулацията, самооценката, саморазвитието, рефлексията и аз-концепцията на учениците. С това тя

съдейства за решителна смяна на позицията на учителя в учебно-възпитателния процес – на въздействието с взаимодействие, на възпитанието със самовъзпитание, на развитието със саморазвитие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът очертава понятийния апарат, който използва педагогическата психология и дискусиите, които се водят около тази проблематика. Студентите добиват представа за актуалните проблеми на педагогическата психология и за психологическите механизми на усвояването на обществено-историческия опит от учащите и на тази основа закономерностите на формирането на тяхната личност. Съдържа се информация за формиране на качества на мисленето, волята, емоциите, и характера, както и за формиране на интегрална и хармонична личност. Отделено е внимание на проблемите на самосъзнанието, саморегулацията, самооценката, саморазвитието, рефлексията и аз-концепцията на учениците.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ИСТОРИЯ НА ПСИХОЛОГИЯТА

ECTS кредити: 4

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д.н. Стоил Мавродиев, катедра „Психология“

E-mail: stoil_m@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „История на психологията“ включва следните съдържателни модули: 1) Уводни проблеми на историята на психологията; 2) Учения и възгледи за психичното до обособяването на психологията като самостоятелна наука; 3) Възникване и развитие на психологията като самостоятелна наука – основни школи в психологията.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина е селективен курс от психологически понятия, идеи, концепции, теории и школи, които изграждат у студентите необходимите познания за възникването и развитието на психологията като един централен елемент на съвременната наука.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОПАТОЛОГИЯ НА ЛИЧНОСТТА

ECTS кредити: 4

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

E-mail: b_iordanova@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Психопатология на личността“ предлага специализирана подготовка по проблемите на личностните и характерови разстройства. Те се дефинират като дълбоко вкоренени и трайни модели на поведение, които се проявяват като негъвкави реакции към широк кръг от лични и социални ситуации, защото отразяват крайни или значими отклонения от начина, по който средният индивид в една култура възприема, мисли, чувства и общува с другите. Обикновено наличието на личностно разстройство или характерова акцентуация са честа предпоставка за потенциално девиантно или криминално поведение.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина е селективен курс от психологически понятия, идеи, концепции, теории и школи, които изграждат у студентите необходимите познания за различните аспекти на отклоняващото се индивидуално поведение и специфични набори от стандарти и критерии, съобразени с индивидуалните и социални норми на функциониране на личността в обществото. Усвояване на знания и умения за работа със специализирани методики за диагностициране на отделните личностни отклонения и характерови акцентуации.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ДИФЕРЕНЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

E-mail: b_iordanova@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Диференциална психология“ осигурява научна перспектива, която свързва психологическата теория с използването на оценките на индивидуалните различия в ситуации от реалния свят и представя най-важната и нова литература върху личността, интелектуалните способности, когнитивния стил и други индивидуални

различия като креативност, емоционална интелигентност, професионалните интереси, икономическо поведение. Особено внимание се обръща на различията в психичния статус между големи групи от хора - различия между половете и най-разнообразни социални групи в обществото.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът включва основни понятия и теории в областта на индивидуалните различия. Предоставят се методологичните и теоретичните подходи в областта на диференциалната психология (изучаването на индивидуалните различия). Въздействието на тези методи и теории са разгледани във връзка с илюстративни примери и сценарии от реалния свят. Курсът запознава студентите със индивидуалните различия по отношение на способностите на индивида; обяснява личността му в зависимост от наследствеността и влиянията на неговата среда (възпитание, култура), наследствените характеристики (биологични и генетични) и психически характеристики (интелект, способности, характер).

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по дисциплината „Диференциална психология“ се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия. На семинарните занятия се реализират дискусии и се коментират научни статии.

Учебната дисциплина е едноместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

ОРГАНИЗАЦИОННА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

Е-mail: b_iordanova@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Организационна психология“ предлага специализирана подготовка по проблемите на човешкото поведение в работна и социална среда. Курсът има практическа насоченост и включва провеждане на реални изследвания и практически упражнения, като по този начин подготвя студентите да развиват и прилагат уменията необходими за успешна реализация в реалната икономическа обстановка и управлението на човешките ресурси. Акцентът е върху взаимодействието между организациите и хората, които работят в тях/или с тях с цел повишаване на тяхната ефективност. Извеждат се допирните точки на социалната и организационната психология, акцентирайки върху социално психологическите процеси в трудовите и граждански организации. Друга отличителна черта на курса е изучаването и разбирането на организационните процеси от различни перспективи - на индивидуално, групово и организационно равнище.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът включва основни понятия и теории в областта на организационната психология. Засегнати са основните теми и проблеми в областта на организационната психология, свързани с организационната структура и култура, лидерството и различните подходи за неговото изучаване и разбиране, властта и влиянието. Акцент е поставен и върху груповите процеси на работното място - комуникация, работа в екип, конфликти, основните понятия, теории и методи в организационната психология, същността, целите и механизмите за функциониране на различните звена от институционален характер и функционалните възможности на „организацията” и „управлението“; за извеждане на обусловеността между индивидуално и групово трудово поведение.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по дисциплината „Организационна психология“ се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия. На семинарните занятия се реализират дискусии и се коментират научни статии.

Учебната дисциплина е едносеместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

ТРУДОВА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Иван Кръстев, катедра „Психология“

E-mail: iv.krestev@swu.bg

Хорариум: 20 л + 10 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът по „Трудова психология“ изучава основните свойства на психичната структура и регулация на трудовата дейност, които участват в решаването на всички единични задачи при всякакъв вид трудова дейност, както и процесите на целеобразуването и мотивацията, на създаването на ориентируваща основа, на проектирането на програми за действие, на вземането на решение за начините на изпълнение и контролирането му с помощта на относително устойчивите оперативни образи, водещи при изпълнението на конкретната дейност. Неин предмет са процесите на активация и психична автоматизация, които променят психичната регулация на трудовата дейност и изучаването на профилактика на преумората, травматизъм и професионални деформации на личността, повишаване на съдържателността на труда, създаване на условия за многостранно развитие на личността, разгръщане на способностите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Съдържанието на дисциплината обхваща теоретични знания и практически умения за разграничаване на функциите и връзките на обусловеност между когнитивните, емотивните и конативните психични процеси, стоящи в основата на

реализиращото се в различните дейности ситуации трудово поведение; да усвоят знания и формират у себе си психологични умения за разкриване на взаимовръзката между познавателните психични процеси и личностните характеристики като темперамент, характер, тревожност, агресивност и др., явяващи се основни вътрешни детерминанти за психична регулация и саморегулация на личностното и груповото трудово поведение.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по дисциплината „Трудова психология“ се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия. На семинарните занятия се реализират дискусии и се коментират научни статии.

Учебната дисциплина е едносеместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

КОНСУЛТАТИВНА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Наташа Ангелова, катедра „Психология“

E-mail: natasha_v@swu.bg

Хорариум: 20 л + 10 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Консултативната психология е клон от приложната психология. Целта на обучението по този предмет е да подготви теоретично и практически специалистите – психолози да подпомагат индивида в процеса на справянето му със значим за него проблем. В случаите, когато стресорите надхвърлят по изразеност, значимост и продължителност личностните, ресурси, социалните годност и защитните поведения на индивида, това не само се превръща в травма за личността и в бариера за развитието ѝ, но дори може да причини и болестни нарушения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Спецификата на теоретичния материал по Консултативна психология изисква разпределянето на лекционния курс в три основни модула: Въведение, същност, основни понятия; Методи, с помощта на които се постигат целите и задачите на психологичното консултиране; най-често срещани области на консултиране.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА ПСИХОЛОГИЯ И ПСИХОЛОГИЧНИ ИЗМЕРВАНИЯ

ECTS кредити: 5

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: проф. д-р Станислава Стоянова, катедра „Психология“

E-mail: avka@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Експериментална психология и психологични измервания“ включва следните съдържателни модули: 1) структура на експерименталното психологическо изследване; 2) експериментални планове; 3) процесът на измерване; конструиране на психологически тест; 4) едномерно и многомерно скалиране.

Съдържание на учебната дисциплина:

Съдържанието на дисциплината цели да се изяснят основните понятия, свързани с експерименталното психологическо изследване; да се достигне ясно разбиране за същността и особеностите на експеримента като изследователски метод, условията за прилагането му и ограниченията в неговото използване; да се изяснят основните понятия на психологическото измерване и оценяване; да се представи цялостния процес на конструиране на психологически тест; да се представят процедури за конструиране на скали.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по дисциплината Експериментална психология и психологични измервания се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия. На семинарните занятия се реализират дискусии и се коментират научни статии.

Учебната дисциплина е едносеместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

ИКОНОМИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Иван Кръстев, катедра „Психология“

E-mail: iv.krestev@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Икономическа психология“ е разработен въз основа на интердисциплинарното взаимодействие между научните специалности икономика и психология. Икономическата психология предлага нов подход към анализа на икономическите явления и изследва обществената обусловеност на икономическите явления, ролята на икономическите институции в обществото, влиянието на

организациите и социалните мрежи върху икономическия живот. Свързва се с изучаването на психологическите механизми на икономическо поведение и вземането на икономически решения, ролята на социалните общности в икономиката, груповите взаимодействия в икономическите организации.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният курс обхваща особеностите на икономическото поведение на индивидуално равнище. Разкрива се мотивационната структура на индивида, неговия характер, способности, нагласи за труд и удовлетвореност от труда. Разглеждат се теориите, които разкриват психологическите параметри на активността и професионалната пригодност, както и психологическите механизми чрез които се влияе върху трудовото и пазарното поведение на хората. Темите засягат психологическия аспект на икономическото поведение от гледна точка на социално-психологическите взаимодействия и отношения между индивидите в социалните групи като субекти на икономическа дейност. Дисциплината включва изучаването и на психологическите параметри на потребителското поведение. Важна предпоставка за успеха в бизнес дейността са комуникативните умения. В този аспект се разглеждат проблемите на деловото общуване, някои изисквания и правила при провеждане на делови разговори.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по дисциплината „Икономическа психология“ се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия. На семинарните занятия се реализират дискусии и се коментират научни статии.

Учебната дисциплина е едносеместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

ВЪВЕДЕНИЕ В КРИМИНАЛНАТА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4

Хорариум: 30 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Наташа Ангелова, катедра „Психология“

E-mail: natasha_v@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Въведение в криминалната психология“ предлага систематизирана информация за основните теоретични, изследователски и приложни направления на криминалната психология, отнасящи се до историческото ѝ развитие, нейния предмет, задачи и методи. Разглежда психологичните аспекти на престъпленията, личностните особености на правонарушителите, заподозрените, свидетелите и потърпевшите, както и особености на дейността на криминалните психолози. Учебната дисциплина цели да се изяснят основните понятия на Криминалната психология, да представи предметната област и основните научно-приложни задачи и да се формират основни знания за превенцията на престъпността.

Съдържание на учебната дисциплина:

Криминалната психология като наука. Исторически преглед на развитието на криминалната психология. Предмет на криминалната психология. Задачи на криминалната психология. Методи на криминалната психология. Особенности на дейността на криминалните психолози. Психология на престъплението. Класификация на престъпленията. Виктимология. Превенция на престъпността.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЧЕН АНАЛИЗ НА КРИМИНАЛНОТО ПОВЕДЕНИЕ**ECTS кредити:** 5**Хорариум:** 30 л + 15 су**Форма за проверка на знанията:** текуща оценка**Вид на изпита:** писмен**Методическо ръководство:****Катедра „Психология“**

Философски факултет

Лектори: гл. ас. д-р Емелина Заимова-Цанева, катедра „Психология“

х. ас. д-р Велина Владимирова

E-mail: emelina_z@swu.bg; vladimirova@assess.bg**Анотация:**

Предмет на учебната дисциплина са основните теоретични подходи и парадигми, представящи психологическите механизми на различни видове криминално поведение, както и личностната специфика на отделните категории правонарушители. Специално се разглеждат емпиричните изследвания, които имат най-значим принос в интерпретацията на криминалните активности, които са характерни за представителите на криминална и организирана престъпност. Сравняват се теоретично обосноваваните и емпирично изведените постановки и обобщения, за да се изясни по-задълбочено генезиса на определена престъпна девиация, нейния психологически профил и особености. Студентите ще усвоят базови обяснителни модели, теории и категориален апарат на криминалната и юридическата психология, които имат водеща роля при психологическата интерпретация на престъпните феномени.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и основни задачи на криминалната психология. Методи за изследването на криминалното поведение и неговата психологическа регулация. Ролята на биологичните теории при психологическите интерпретации на криминалните активности. Социологически ориентираните психологически схващания за обяснение на девиантната ориентация на извършителите на корисни, насилствени и кориснонасилствени деяния. Психологическите теории за престъпността с техните позитивни страни и недостатъци. Приносът на психоанализата, когнитивизма и бихевиоризма в изграждането на теоретичното разбиране за личността с криминално поведение.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и

натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ТИПОЛОГИЯ НА ИЗВЪРШИТЕЛИТЕ НА НАСИЛСТВЕНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

ECTS кредити: 5

Хорариум: 30 л + 15 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектори: доц. д-р Русанка Манчева, катедра „Психология“;

.....х. ас. д-р Велина Владимирова

E-mail: r.p.mancheva@swu.bg, vladimirova@assess.bg

Анотация:

Учебната дисциплина разглежда основанията за създаване и изграждане на типологии на престъпниците, основополагащите им компоненти, ролята им в разкриването на важни фактори, механизми и особености на различните видове насилствено поведение срещу личността. Специално са представени най-разпространените типологии и възможностите, които те предлагат за по-задълбочено психологическо проучване на извършителите на убийства, изнасилвания, телесни повреди, грабежи и др. Анализират се личностните различия, които детерминират престъпните избори и ролята им при разгръщането на конкретен, престъпен вид насилствена активност.

Студентите ще усвоят основните типологии, ще изградят по-пълно и адекватно разбиране за техните основания, интерпретационни възможности и практическа валидност при проучването на криминалните деяния, свързани с насилие по отношение на жертвата. След преминаване на обучението си по учебната дисциплина, студентите ще имат по-пълна представа за личностните различия на отделните категории правонарушители, които влияят на криминалните им избори и на цялостното развитие на престъпните им кариери.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и методи на изграждането на психологическа типологизация на правонарушителите, които са склонни към прояви на насилие. Типологиите на личността на насилствените правонарушители и тяхното значение при прогнозирането на рецидиви. Дискриптивните схеми, приложими в криминалната психология за класифициране на индивидуалните различия на извършителите на насилствени деяния против личността. Личностните различия при извършителите на насилствени престъпления. Психопатологията и нейното отражение върху престъпното поведение.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЧНО ПРОФИЛИРАНЕ НА ИЗВЪРШИТЕЛИТЕ НА НАСИЛСТВЕНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

ECTS кредити: 5

Хорариум: 30 л + 15 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектори: гл. ас. д-р Емелина Заимова-Цанева, катедра „Психология“

х. ас. Тодор Тодоров

E-mail: emelina_z@swu.bg, todorov@assess.bg

Анотация:

Учебната дисциплина представя същността на психологическото профилиране, като специфично направление и метод в съвременната криминална психология. В процеса на обучение се интерпретира индивидуалното криминално развитие на правонарушителите, което води до ориентацията към съответния тип престъпление и жертва. Виктимологичният анализ е разгледан, като важен компонент и конкретна стъпка при структурирането на психологическия профил на неизвестния правонарушител. Неговото цялостно и прецизно оформяне предполага психологическия прочит на криминалистично-оперативните данни от огледа на местопрестъплението. Студентите, след приключване на обучението си по тази учебна дисциплина, ще познават добре същността и приложението на метода на психологическото профилиране, както и етапите на неговата реализация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и приложение на метода на психологическото профилиране. Особености на индивидуалното развитие на насилствения извършител. Значението на жертвата за оформяне на психологическия профил. Поведенческият анализ на местопрестъплението. Психологическият анализ на местопрестъплението. Създаване на психологически профил.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА АГРЕСИВНОТО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 5

Хорариум: 30 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

E-mail: b_iordanova@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина представя психологическите фактори, механизми и условия на агресивното поведение. Те се интерпретират през призмата на водещите

психологически парадигми с характерните за тях теоретични подходи на психоанализата, когнитивизма и бихевиоризма. Диференцират се различните типове агресия, като специално се обръща внимание на враждебно-гневните ѝ форми, свързани с непосредствената реализация на физическа агресия към други хора. Специално се анализират личностните предпоставки за разгръщане на насилствено поведение и външните обстоятелства, които благоприятстват негативната поява и ескалация. Студентите, след приключване на обучението си по учебната дисциплина, ще разполагат с по-диференцирана представа за психологическите фактори, условия и механизми за разгръщане на физическа агресия и упражняване на директно насилие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Психологично дефиниране на агресивното поведение. Психологически анализ на видовете агресивно поведение. Психологически фактори и предпоставки, стимулиращи разгръщането на агресивното поведение. Психоаналитичните интерпретации на агресията. Когнитивните модели и обяснението на агресивните актове. Бихевиористичното направление и разработените от него механизми за усвояване на агресивното поведение. Използване на обяснителните схеми на агресията, предложени от когнитивното направление, психоанализата и бихевиоризма в криминологията и криминалната психология. Психологически анализ на мотивацията на актовете на физическа агресия, които получават израз в различни делинквентни и девиантни прояви при непълнолетни и зрели лица .

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

МЕТОДИ ЗА ДЕТЕКЦИЯ НА ЛЪЖАТА

ECTS кредити: 2

Хорариум: 30 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектори: гл. ас. д-р Емелина Заимова-Цанева, катедра „Психология“

х. ас. д-р Велина Владимирова

E-mail: emelina_z@swu.bg; vladimirova@assess.bg

Анотация:

Учебната дисциплина представя методологичните и методически аспекти на полиграфските изследвания, историята на тяхното възникване и постепенно усъвършенстване. Специално се коментират дискуссионните въпроси за валидността и надеждността на полиграфските изследвания и получаваните чрез тях резултати, предвид различната правна регламентация на тяхното използване в отделните страни, за удовлетворяване на конкретни обществени нужди. Отделно внимание се отделя на подобряването на тестовите формати за водене на детекция и оптимизиране на основните компоненти за процедура и практиката. Коментира се подробно приложната сфера на полиграфа и свързаните правно-етични въпроси. Студентите, след преминаването на обучението си по учебната дисциплина, ще познават в по-пълна степен функционалната

същност на детекторните изследвания, методиката за тяхното провеждане и възможностите за реалното им приложение.

Съдържание на учебната дисциплина:

Кратка историческа справка за зараждането и развитието на полиграфските изследвания. Методологични предпоставки за полиграфските изследвания. Валидност и надеждност на детекторните изследвания. Видове тестове с детектора на лъжата. Процедура на полиграфското изследване. Практическо използване на полиграфа. Правно-етични аспекти на полиграфските изследвания. Други методи за детекция на лъжата – гласов анализ, поведенчески анализ, анализ на твърденията и др.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

**ПСИХОЛОГИЧНИ СТРАТЕГИИ И ТАКТИКИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ПРИ
РАЗПИТИ НА ЗАПОДОЗРЕНИ**

ECTS кредити: 2

Хорариум: 30 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектори: гл. ас. д-р Емелина Заимова-Цанева, катедра „Психология“

х. ас. Тодор Тодоров

E-mail: emelina_z@swu.bg, todorov@assess.bg

Анотация:

Учебната дисциплина представя методологичните и методически аспекти на психологическото интервю и разпита, както и техните функции при осъществяването на различни видове криминални разследвания. Представя се психологическото обезпечаване на различните стратегии и тактически прийоми за водене на разпити със заподозрени, обвиняеми, свидетели и потърпевши. Отделно се анализират директната и индиректна стратегия на водене на разпит, както и комбинацията между тях. Разглеждат се психологическите специфики на реализацията на такива прийоми за водене на разпит, като неочаквано задаване на въпроси, извеждане на противоречия от предишни изказвания, подсказване, но без внушения, в случаите на определени мнестични затруднения и нарушения, подаване на информация в определена степен, демонстриране, че се знае повече, отколкото се знае в действителност. Студентите, които са преминали обучението си по тази учебна дисциплина, ще имат достатъчно диференцирани познания за психологическата същност на разпита, както и използваните при неговото провеждане със заподозрени, свидетели и потърпевши, психологически подходи и прийоми за осигуряване на достоверна информация и реализиране на самопризнания от страна на виновните лица.

Съдържание на учебната дисциплина:

Психологичното интервю и неговата функционална роля в криминалното разследване. История на възникване и развитие на методите. Лица, които са обект на психологическо интервю–заподозрени, свидетели, потърпевши. Съдържателно-

тематични аспекти на психологическото интервю в рамките на криминалното разследване. Основни етапи на психологическото интервю и разпита при провеждане за нуждите на криминалното разследване. Процедура за водене на интервю и разпит и критерии за оценка на неговата ефективност. Психологически анализ на разпита като процесуално действие. Психологическите особености на директивната и индирективна стратегия при водене на разпит. Откритите и закрити въпроси при провеждане на разпит. Психологически аспекти при използването на приема на неочаквания обрат на въпросите. Демонстриране на приема за показване на противоречия в представените данни. Анализирани на използването на подсказване без внушение за преодоляване на мнестични затруднения.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ВОДЕНЕ НА ПРЕГОВОРИ ПРИ КРИТИЧНИ ИНЦИДЕНТИ И ОВЛАДЯВАНЕ НА КРИЗИ

ECTS кредити: 2

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектори: доц. д-р **Наташа Ангелова**, катедра „Психология“

х. ас. Тодор Тодоров

E-mail: natasha_v@swu.bg, todorov@assess.bg

Анотация:

Учебната дисциплина представя методологията, методиката и процедурата на водене на преговори при възникването на различни кризисни ситуации и инциденти от рода на барикадиране, вземане на заложници, опити за суицид и други подобни случаи. Специално се анализират разработените до момента типологии на различните категории похитители, техните психологически профили, специфика на мотивацията, авантюристични нагласи, психически отклонения, готовност за екстремално и неадекватно поведение. Коментират се качествата на водещите преговори, начините за тяхната селекция и психологическа подготовка, за да са в състояние те успешно да изпълняват своите функции. Студентите, преминали през обучението по тази учебна дисциплина, ще познават принципите за водене на преговори при овладяването на критични инциденти и ситуации, етапите на преговорния процес и неговите прийоми. Те ще са в състояние, на базата на своите представи за типологиите на похитителите и другите проблемни участници в кризисни ситуации и инциденти, по-прецизно да анализират техните мотиви, нагласи и намерения, за да планират по-адекватното и резултатно провеждане на преговорите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Определяне на психологическите аспекти при воденето на преговори в случаите на възникване на кризи и инциденти. Етапи и прийоми на водене на преговори. Типологии на похитителите, заложниците и лицата със суицидни намерения.

Стокхолмския синдром и неговите психологически интерпретации. Психологически важни качества на служителите, водещи преговори. Психологически аспекти от подготовката на служители, определени за водене на преговори в критични ситуации и инциденти

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА ОРГАНИЗИРАНИТЕ ПРЕСТЪПНИ ГРУПИ

ECTS кредити: 2

Хорариум: 30 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Русанка Манчева, катедра „Психология“

E-mail: r.p.mancheva@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина представя психологическата специфика на организираниите престъпни групи, системата на техните норми, лидерска структура, санкции, сплотеност, роли и комуникация. В контекста на функциониране на организираниите престъпни групи, се анализират такива феномени, като групова поляризация, увеличаване на риска и групово мислене. Прави се психологически анализ на възникващите трудности и проблеми в процеса на подпомагане на полицията и пенитенциарните органи за резултатно противодействие на организираниите престъпни групи. Студентите, след преминаване на обучението си по тази учебна дисциплина, ще владеят основните психологически критерии, понятия и емпирични прийоми за диференциране на груповата структура, комуникация, сплотеност. Те ще са в състояние по-компетентно да наблюдават и анализират феномените на групово мислене, поляризация и увеличаване на риска.

Съдържание на учебната дисциплина:

Наказателно-правна, криминологична и психологическа характеристика на престъпната група. Групови норми, сплотеност и лидерство в организираниите престъпни групи. Ролева и комуникативна структура на организираниите престъпни групи. Личностни особености на участниците в организираниите престъпни групи. Психологически аспекти на функционирането на организираниите престъпни групи. Психологическо подпомагане на дейността на полицията и пенитенциарните органи срещу организираниите престъпни групи. Първоначални оперативно-разследващи действия за разкриване на престъпления на организираниите престъпни групи и тяхното психологическо обезпечаване.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на

въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПРАКТИЧЕСКИ СТАЖ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: ас. д-р **Симона Николова**, катедра „Психология“

E-mail: simona.nikolova@swu.bg

Хорариум: 45 пу

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Студентите, обучаващи се в магистърската програма провеждат задължителен практически стаж през IV семестър. Целта на практическия стаж е в реална професионална среда студентите да се запознаят с работата на практикуващите специалисти и да могат да реализират под супервизия активност, в съответствие със съдържанието на обучението им в магистърската програма.

Същност на практическия стаж:

- Ръководителят на практическия стаж прави инструктаж на студентите- практиканти преди започване на практическия стаж;
- Ръководителят на практическия стаж разпределя студентите със заповед на Ректора по институции с които има сключен институционален договор;
- Всеки студент е длъжен да завери стажантската книжка при инспектор учебен отдел;
- Базовият наставник изготвя програма и график, който се съгласува с ръководителя на практиката;
- По време на практическия стаж всеки студент води дневник за изпълнение на практическите задачи;
- Базовият наставник отчита присъствието и ангажираността на студента по време на практиката и накрая поставя цялостна оценка за работата на студента;
- След приключване на практическия стаж, студентът изготвя портфолио-доклад, включващо подробно описание на дейностите и изпълнените практически задачи по време на практическия стаж.

Технология на обучението и оценяването:

Допускат се до изпит студенти успешно провели практически стаж в съответната базова институция. Окончателната оценка включва оценката от базовия наставник (ментор), представеното портфолио-доклад, и се формира след събеседване с ръководителя на практиката, включваща защита на усвоените знания и придобитите умения по време на стажа. В края на стажантската книжка са поместени две анкетни карти: за студента и базовия наставник, в които те вписват оценката и мнението си за проведения практически стаж и препоръките за неговото подобрене.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

ЕВОЛЮЦИОННА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Хорариум: 15 л

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:**Катедра „Психология“**

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология“E-mail: teodor@swu.bg**Анотация:**

Курсът по „Еволюционна психология“ предоставя информация за развитието на психиката в еволюционен план – от елементарните тропизми и таксиси до висшите психични функции при човека. Той включва методологически въпроси, анализи и сравнения на психичните процеси и действия при отделните видове и човека.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът по „Еволюционна психология“ включва следните съдържателни модули: 1) методологически въпроси; 2) психически процеси; 3) психически действия. Учебната дисциплина цели да се изяснят основни въпроси свързани с появата, същността и развитието на психиката, да се разкрие прогресивното развитие на психическите процеси в еволюционното развитие, да се осветлят същността и особеностите на различните психически действия.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА РАЗВИТИЕТО НА ВЪЗРАСТНИТЕ**ECTS кредити:** 3**Хорариум:** 15 л**Форма за проверка на знанията:** текуща оценка**Вид на изпита:** писмен**Методическо ръководство:****Катедра „Психология“**

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология“E-mail: teodor@swu.bg**Анотация:**

Курсът по „Психология на развитието на възрастните“ обхваща теми, разглеждащи динамиката и измененията на психичните феномени през отделните периоди на възрастност. Тяхното познаване ще допринесе за цялостното познаване на психичното развитие през жизнения цикъл. Предоставя се информация за факторите за настъпване на възрастност и старост, както и за процесите, които ги съпътстват. Проследява се развитието на личността във възрастов план, обусловено от множеството индивидуално специфични и средови обстоятелства. Интересът към психиката на възрастните хора е предпоставен както от тясно научни съображения, така и от хуманни, социални и демографски.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът „Психология на развитието на възрастните“ включва съдържателните модули: 1) методологични въпроси; 2) особености на психическите процеси, свойства и структури; 3) психологическа характеристика на възрастовите периоди; 4) кризи в

развитието; 5) влияние на социални фактори върху развитието; 6) отношение към живота.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

СОЦИАЛНА ПСИХИАТРИЯ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 15 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: ас. д-р Десислава Дренска, д.м., катедра „Психология“

E-mail: ddrenska@swu.bg

Анотация:

Този курс е проектиран като цялостен обзорен курс на теория и изследвания в социалната психиатрия. Целта на този курс е да обясни как нашите мисли, чувства и поведение се влияят от действителното, въображаемо или подразбиращо се присъствие на другите хора. Курсът предлага теми включващи проблемите свързани с разпознаване на нуждите на пациенти с психични и поведенчески проблеми и изпълняване на професионалните задължения в съответствие с принципите на националните здравни политики, преобладаващите законодателства за грижи за психичното здраве и професионалната етика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Адекватни последващи грижи за всички пациенти, особено тези, страдащи от хронични рецидивиращи психични заболявания; мерки за профилактика и рехабилитация на пациенти с психични разстройства; насочване на пациентите и лицата, които се грижат за тях, относно нуждите и последиците от психиатричните заболявания; предоставяне на наблюдаваната клинична грижа на пациентите и спазване на стандартните оперативни протоколи; изпълняване на медицински-правни и етични отговорности; ефективно и последователно общуване с пациенти, болногледачи, колеги професионалисти и научната общност като член на мултидисциплинарен екип и за консултативна връзка.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по избираемата дисциплината Социална психиатрия се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия.

Учебната дисциплина е едносеместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

ДЖЕНДЪР ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

E-mail: b_iordanova@swu.bg

Хорариум: 15 л

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Този курс разглежда теориите на социалната психология през призмата на половите различия и концепциите за пола. Темите включват история и теоретични гледни точки за пола, диференциация на социалния пол спрямо биологичния пол, прилики между половете, конформизъм, стереотипи, социални роли, мъжественост, сексизъм, феминизъм, медийно влияние, образ на тялото, ксенофобия, стандарти за красота, познание, емоции и комуникация. Ще бъде въведена рамката за анализ на пола като основно разбиране и инструменти за анализиране на разликата между половете по въпросите на развитието. От студентите се очаква да имат по-широки познания по въпросите на половете в различни социални условия и да могат да използват теории и инструменти за анализ, за да оценят въздействието на неравенството между половете.

Съдържание на учебната дисциплина:

Една от целите на курса е да разсее митовете и стереотипите относно пола чрез внимателно изследване на психологическите изследвания. По-конкретно, този курс ще развие уменията на студентите за критично мислене чрез изследване на вярванията на пола в популярната култура и популярната преса и противопоставяйки ги на психологически открития. Втората цел е да се изследва както биологичната основа, така и културната основа на пола, половите роли, мъжествеността/женствеността и стереотипите. От студентите се очаква да могат да обяснят теориите в психологията, които интерпретират пола от различни гледни точки. Освен това от студентите се очаква да могат да прилагат теориите и перспективата за равенството между половете в ежедневието и особено в социалния и културния контекст на България.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по избираемата учебна дисциплината „Джендър психология“ се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия.

Учебната дисциплина е едносеместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

ПСИХОЛОГИЯ НА РЕКЛАМАТА

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Хорариум: 15 л

Вид на изпита: писмен

Лектор: доц. д-р Иван Кръстев, катедра „Психология“
E-mail: iv.krestev@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Психология на рекламата“ изяснява въздействието върху отношението и поведението на потребителите спрямо предлагани стоки и услуги. Фирмите и корпорациите се стремят да трансформират начина на мислене на консуматорите и техните предпочитания. За постигане на тази цел особено значение се отдава на психологическото влияние, механизмите и моделите за въздействие на рекламите върху психиката на потенциалния или реалния купувач. Курсът има за основна задача да разкрие механизмите на рекламното въздействие и повлияване на потребителите. Запознаването на студентите с основните психически детерминанти на поведението на икономическия субект предоставя възможност за разработване на ефективни рекламни стратегии.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основните механизми на въздействие на рекламата и основните подходи при разработване на рекламна стратегия и методите за анализ на нейната ефективност. Преминавайки курса студентите се запознават с изследвания, необходими за разработване на рекламна стратегия и основните посоки на въздействие на рекламата. Обсъждат се вербалните и невербални средства за постигане целите на рекламата и създаването на рекламен образ.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по избираемата учебна дисциплината „Психология на рекламата“ се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия.

Учебната дисциплина е едносеместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

ПСИХОЛОГИЯ НА СТРЕСА

ECTS кредити: 3

Хорариум: 15 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д.н. Стоил Мавродиев, катедра „Психология“

E-mail: stoil_m@swu.bg

Анотация:

Наложително е да се опознае как психическите процеси, свойства и състояния могат да влияят позитивно или негативно върху здравето и какво е реалното ѝ участие в живота на личността у нас. Придобитите познания от психолога ще му позволяват по – целенасочено и успешно да бъде обществено полезен. Задачите включват:

- Да се изяснят основни понятия и теории в психологията на стреса.
- Да се достигне ясно разбиране за същността и особеностите на стресогенните фактори и стресовите понятия

- Да се усъвършенстват уменията за използване на изследователски методи за оценка и диагностика на стресовите състояния.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът по „Психология на стреса“ включва следните съдържателни модули: Теории за стреса; Стресогеенни фактори и стресови състояния; Професионален стрес.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването – Текущо се регистрира активността на студентите в занятията, дейностите, в които те участват, способности да анализират и да оценяват връзки и зависимости между психика и здраве, да диагностицират причини, довели до нарушения на здравето да правят целесъобразни препоръки от психологически характер, съобразно обективните потребности, за подобряване на здравето и др.

СПОРТНА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 15 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р **Николай Иванчев**, катедра „Психология“

E-mail: nikyart@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Спортна психология“ включва подробно представяне на психологическата структура на спортната дейност и възрастовите особености на физическата култура.

Учебната дисциплина „Спортна психология“ е наука, която извлича знание от полетата на кинезиологията и психологията. Тя включва изучаването на това как психологическите фактори влияят върху представянето и как участието в спорта и упражненията повлиява психологическите и физическите фактори. В допълнение към инструкциите и тренирането на психологическите умения за подобряване на представянето, приложната спортна психология може да включва работа с атлети, треньори и родители, по отношение на травми и рехабилитация, комуникация, тиймбилдинг (изграждане на отбор) и кариерни промени.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основни понятия в спортната психология; Същността и особеностите спортната психология, условията за прилагането ѝ и нейното използване; Общото и специфичното в психологичната характеристика на спортната дейност, на причините, същността и спецификата на феноменологичните прояви и прогнозата на различните форми на спортната дейност; Базисни знания относно технологията на провеждане на психологично диагностициране на спортната дейност, специализирани компетенции относно прилагането на различни психологически подходи към спорта.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по избираемата учебна дисциплината Спортна психология се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия.

Учебната дисциплина е едносеместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от

самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

ПСИХОЛОГИЯ НА БЕЗСЪЗНАТЕЛНОТО

ECTS кредити: 3

Хорариум: 15 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Мария Мутаfoва, катедра „Психология“

E-mail: mariamutafova@swu.bg

Анотация:

„Психология на безсъзнателното“ заема важно място в цялостната подготовка на студентите. Разкрива се същността на достъпното несъзнаваното, достъпното несъзнавано с посредник и недостъпното несъзнавано. Функциите на безсъзнателното, типологията на несъзнаваното и взаимодействието между несъзнаваното, предсъзнаваното, съзнавано и самосъзнавано са разработени в контекста на психоаналитична парадигма.

Лекционният курс е посветен на проблематика, която е свързана с усвояване на знания и на психологична компетентност на студентите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Засегнати са теми, които разглеждат въпросите на предмета на психологията на безсъзнателното; същност и функции на психологията на несъзнаваното; функции на безсъзнателното; безсъзнателни чувства и афекти; типология на несъзнаваното; предсъзнателно – същност и равнища; достъпно несъзнавано; достъпно несъзнавано с посредник; недостъпно несъзнавано.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

СОЦИАЛНО – ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ТРЕНИНГ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 15 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Наташа Ангелова, катедра „Психология“

E-mail: natasha_v@swu.bg

Анотация:

Чрез лекционния курс студентите имат възможност да преоткрият по нов начин житейските си познания за същността на групата и осъществяващите се в нея интеракции. Чрез актуални теми студентите се убеждават в сериозното място и значение

на психичните процеси, качества и особености на всяка една от страните в групата, за значението на психологическите умения, характеризиращи взаимоотношенията между индивидите в групата.

За да могат студентите да получат необходимите познания и да формират начални практически умения за водене на групи, консултиране, обучение на групи студентите се запознават с най-често ползваните в процеса на групово консултиране техники за справяне с проблеми.

Чрез груповия процес и използвайки професионалните си познания и умения, студентите се учат да подпомагат личността в преодоляване на психичната и поведенческата си дезадаптация, както и в разширяване на личностовите си ресурси и способности за справяне с проблеми.

Програмата подготвя теоретично и практически студентите да подпомагат индивида в процеса на справянето му със значим за него проблем, в случаите, когато стресорите надхвърлят личностните ресурси за справяне на индивида.

Съдържание на учебната дисциплина:

Програмата подготвя студентите да усвоят знания и формират у себе си психологически умения за разкриване на взаимовръзката, от една страна, между заявеният проблем и проблема, стоящ зад заявката както и личностните аспекти като темперамент, характер, тревожност, агресивност и др., обуславящи вътрешно напрежение, рефлектиращо в дезадаптивни поведенчески схеми и междуличностни конфликти, които допълнително усилват емоционалното страдание на индивида.

С изучаването на курса студентите ще усвоят основните стъпки в процеса за справяне чрез усвояване на техники за: изслушване на заявката и разбирането на проблема, стоящ зад заявката; създаването на алтернативи за решаването му; подпомагането и подкрепата, които консултиращият психолог дава на индивида именно в процеса на справяне с проблема и възвръщане на адаптивните реакции; и консултирането в дългосрочен план, даващо възможност на индивида да разшири личните си ефективни стратегии за справяне с проблеми, което на практика е превенция на евентуалните рецидиви.

В края на курса студентите ще получат основните теоретични знания за водене на групов процес, ще са усвоили умения за активно слушане.

Технология на обучението и оценяването:

Текущата оценка се формира като сбор от оценките на участието в аудиторната заетост и на извънаудиторната заетост по време на семестъра. Допускат се до финалния изпит студентите, които:

- имат посещение на поне две трети от лекциите;
- явили са се на тест или контролно (с оценка повече от „слаб“);
- разработвали са реферат (примерни теми са приложени в края на програмата);
- Тези, които не покриват тези изисквания;
- се явяват направо на поправителен изпит;
- разработват повече въпроси на изпита;
- или им се дават допълнителни задачи в рамките на семестъра, за да се явят на редовната първа сесия.

Изпитът е писмен. Той включва два въпроса от конспекта. Оценката е средноаритметична от отговорите на двата въпроса. Окончателната оценка е резултат от оценката от текущ контрол през семестъра и от оценката на финалния изпит.

ПСИХОЛОГИЯ НА ИЗКУСТВОТО

ECTS кредити: 3

Хорариум: 15 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

E-mail: b_iordanova@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Психология на изкуството“ включва подробно представяне на психологическата структура на художественото изобразяване и възрастовите особености на изобразителната дейност. Курсът е систематично изложение в исторически план на основните психологически концепции и дискусии относно същността на изкуството, стилове в изкуството, естетическите категории. Ползата от психологическия поглед към художествената практика е демонстрирана, чрез представянето на водещи психологически интерпретации на определени периоди или стилове в изкуството, като с оглед на академичния контекст, част от който е дисциплината, акцентът е поставен върху изобразителното изкуство и индивидуалните особености на личността.

Оценката по тази учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение като се оценяват отговорите на студентите по писмени въпроси.

Съдържание на учебната дисциплина:

- основни понятия в психология на изкуството;
- анализ на общото и специфичното в психологичната характеристика на художествената дейност, на причините, същността и спецификата на феноменологичните прояви и прогнозата на различните форми на творческа дейност;
- базисни знания относно технологията на провеждане на психологично диагностициране на художествената дейност.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по избираемата учебна дисциплината „Психология на изкуството“ се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия.

Учебната дисциплина е едносеместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

ДИАГНОСТИКА НА НОРМА И ОТКЛОНЕНИЕ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 15 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Гергана Станоева, катедра „Психология“

E-mail: gerystanoeva@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Диагностика на норма и отклонение“ запознава с променящия се характер на това, което се счита за отклоняващо се от нормата поведение. „Променящата се природа“ на психо-социалната норма предполага, че отклонението не е някаква обективна реалност, която съществува в една и съща форма във времето и културите, а вместо това е социална конструкция, която всъщност се колебае с известна честота. Този курс разглежда въпросите: „Какво е норма?“ „Защо определени хора „бягат“ от категорията норма?“ и „Какво трябва да се направи, за да се контролира отклонението?“ от психологическа, социално-историческа и статистическа гледна точка. С други думи, курсът отговаря на тези въпроси пречупвайки разнообразни научни постановки (психология, психопатология, статистика, правна рамка, професионална етика).

Съдържание на учебната дисциплина:

Хората от различни общества и в различни исторически епохи определят нормата и отклонението по специфичен начин и това затруднява учените да изолират поведения, за които всички биха се съгласили, че заслужават етикета „отклоняващо се поведение или състояние“. Въпреки това, всяко общество е имало индивиди или групи от индивиди, които по някаква причина са решили да считат определени състояния и реакции и поведение за абнормени, клинични, патологични, акцентуирани или най-общо отклоняващи се от обществената норма. Курсът се стреми да запознае студентите с установяването на нормата (психологически и статистически) и да даде отговор как да се диагностицира отклонението и как то да се превентира и контролира.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по дисциплината „Диагностика на норма и отклонение“ се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия. На семинарните занятия се реализират дискусии и се коментират научни статии.

Учебната дисциплина е едносеместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

ПРОФЕСИОНАЛНА ПСИХОДИАГНОСТИКА**ECTS кредити:** 3**Хорариум:** 15 л**Форма за проверка на знанията:** текуща оценка**Вид на изпита:** писмен**Методическо ръководство:****Катедра „Психология“**

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Русанка Манчева, катедра „Психология“E-mail: r.p.mancheva@swu.bg**Анотация:**

В настоящата програма по „Професионална психодиагностика“ е включен модул обхващаш както научните, така и практико-приложните аспекти на психодиагностичната дейност на психолога.

Съдържание на учебната дисциплина:

Целите са насочени към: 1) изясняване методологичните проблеми на практическата психодиагностика; 2) изясняване на методите за психологична

диагностика на професионалната – пригодност на кандидати за различни професии; 3) изготвяне на професиограми и психограми; 4) формиране на умения в студентите за извършване на професионална психодиагностична процедура.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПОЛИТИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 15 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Русанка Манчева, катедра „Психология“

E-mail: r.p.mancheva@swu.bg

Анотация:

Основната научна и изследователска цел на курса е да проследи генезиса на формиране на принципите, политическите практики и законността на демокрацията през вековете. Анализира се политическата социология на модерните общества. Основен акцент е формирането и функционирането на българската модерна демокрация през годините на суверенен живот на държавата. Анализира се и опитите за зараждането на българското гражданско общество

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекционния курс се разглежда и дебатира национални доктрини при изграждането на устои на модерната демокрация. Анализира се начинът по който се установяват трайно в обществото модерните принципи на политическата наука. Основополагащ елемент на обучението е конституцията на страната по отношение на формирането и функционирането на политическите системи.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА ЧОВЕШКАТА СЕКСУАЛНОСТ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 15 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

E-mail: b_iordanova@swu.bg

Анотация:

Този курс има за цел да разшири разбирането на студентите за разнообразната природа и структура на човешката сексуалност, сексуалните дисфункции, идентичност и култура, като се фокусира върху биологичните, психологическите и социалните фактори. Курсът подхожда към тази тема от многоизмерна гледна точка, защото сексуалността се явява значим драйв и играе централна роля в нашето интимно поведение и междуличностно взаимодействие. В този курс студентите ще се запознаят с широкия спектър на човешката сексуалност и теми като: развитие на сексуалното поведение и неговите промени през целия живот, исторически и съвременни възгледи за психологията на секса, роля на сексуалността в ежедневието, взаимодействия между индивидите и нагласи свързани със сексуалните предпочитания и тн. Студентите ще научат как психолозите изучават човешката сексуалност и как се развиват теориите и общественото отношение към сексуалността и сексуалното поведение на хората.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в предмета; поява и развитие на сексуалността; психичен и психологичен пол; особености на детско-юношеската сексуалност; характеристики на сексуалността в зрялата възраст; сексуалността в инволютивната и старческа възраст; психопатология на сексуалността и видове полови разстройства; количествени и качествени сексуални дисфункции; личностни особености за възникване на сексуалните дисфункции; сексуално образование и възпитание.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия. Учебната дисциплина е едносеместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

БИЗНЕС ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Иван Кръстев, катедра „Психология“

E-mail: iv.krestev@swu.bg

Хорариум: 15 л

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Настоящият лекционен курс по „Бизнес психология“ има за цел да запознае студентите с областите на приложение на бизнес психологията, с психологическите аспекти в различните сфери на бизнес-отношенията, рекламата, деловото общуване, бизнес мотивацията и др.

Съдържание на учебната дисциплина:

Изучава особеностите в личността на мениджъра и предприемача, като организатори и иноватори в икономическата дейност. Освен това бизнес – психологията

се занимава със закономерностите и практическите насоки на деловите преговори с партньорите в бизнеса, като поставя акцент върху различните тренинги със специална психологическа насоченост.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИ ТЕХНИКИ И КОНСУЛТИРАНЕ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 15 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Гергана Станоева, катедра „Психология“

E-mail: gerystanoeva@abv.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Психотерапевтични техники и консултиране“ е клон от приложната психология. Целта на обучението по този предмет е студентите да придобият познания за основните видове психотерапевтични техники – същността им, общото и различното в тях, както и сферите на приложение; да станат ясни основните етапи, през които минава всеки един терапевтичен процес и да се формират умения за практическото приложение на психотерапевтичния метод като цяло и на отделните терапии в частност, в съвременното общество.

Съдържание на учебната дисциплина:

Спецификата на теоретичния материал по учебната дисциплина „Психотерапевтични техники и консултиране“ изисква разпределянето на лекционния курс в следните основни съдържателни модула: Основни аспекти на терапевтичния процес; Техники за справяне; Приложение на психотерапевтичния метод в съвременното общество.

Технология на обучението и оценяването:

Текущата оценка се формира като сбор от оценките на участието в аудиторната заетост и на извънаудиторната заетост по време на семестъра. Допускат се до финалния изпит студентите, които:

- имат посещение на поне две трети от лекциите;
- явили са се на тест или контролно (с оценка повече от „слаб“);
- разработвали са реферат (примерни теми са приложени в края на програмата);
- Тези, които не покриват тези изисквания;
- се явяват направо на поправителен изпит;
- разработват повече въпроси на изпита;
- или им се дават допълнителни задачи в рамките на семестъра, за да се явят на редовната първа сесия.

Изпитът е писмен. Той включва два въпроса от конспекта. Оценката е средноаритметична от отговорите на двата въпроса. Окончателната оценка е резултат от оценката от текущ контрол през семестъра и от оценката на финалния изпит.

ОСНОВИ НА ПСИХОАНАЛИЗАТА

ECTS кредити: 3

Хорариум: 15 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д.н. Стоил Мавродиев, катедра „Психология“

E-mail: stoil_m@swu.bg

Анотация:

Настоящата програма по „Основи на психоанализата“ има за цел да запознае студентите с най-общите проблеми на психоанализата; Едипов комплекс; защитни механизми; форми на проява на несъзнателното.

Съдържание на учебната дисциплина:

Най-общо са засегнати и проблеми на наркоманията – специфика на отделните дроги, проява и влияния върху организма и психиката. Терминологичният апарат включва понятия като: несъзнателно, сублимация, симптоми, защитни механизми, нагони, морал, знаци, символи, архетипове, комплекси и т.н.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА СЕМЕЙНИТЕ ОТНОШЕНИЯ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 15 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Наташа Ангелова, катедра „Психология“

E-mail: natasha_v@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Психология на семейните отношения“ обхваща проблемите по възникването и утвърждаването на семейството като социална единица. Като обект на научно изследване, изучаване и съдържателен анализ на учебната дисциплина са мястото, значението и функциите на личностите (елементите) в семейството, проследявани в онто- и филогенетичен план.

Съдържание на учебната дисциплина:

Чрез лекционния курс студентите имат възможност да преоткрият по нов начин житейските си познания за същността на семейството и осъществяващите се в него семейни интеракции. Чрез актуални теми и житейски ситуации студентите се убеждават в сериозното място и значение на психичните процеси, качества и особености на всяка

една от страните в системата „семейство“; за значението на психологическите умения, характеризиращи взаимоотношенията между:

- съпрузите, разглеждани като личности от различен пол и възраст;
- между мъжа и жената от позицията на родители;
- между родителите и техните деца;
- между самите деца с отчитане на техния пол и място в семейството по реда на тяхното раждане.

В края на курса студентите ще получат не само необходимите теоретични знания за междуличностните отношения в семейството, но и ще са формирали достатъчно навици и умения за работа с различни тест-въпросници за психологически изследвания относно: удовлетвореността от брака; отношението на родителите към децата и семейните отношения; сексуалната удовлетвореност като фактор за ефективни междуличностни отношения и т.н.

Чрез съответните теми и специално организирани за целта упражнения, студентите ще съумеят да усвоят знания и формират у себе си психологически умения за разкриване на взаимовръзката между психичните процеси и темперамента, характера, тревожността, агресивността и други личностни характеристики, явяващи се съществени вътрешни детерминанти за психична регулация и саморегулация на личностното поведение и семейните отношения като цяло.

Технология на обучението и оценяването:

Текущата оценка се формира като сбор от оценките на участието в аудиторната заетост и на извънаудиторната заетост по време на семестъра. Допускат се до финалния изпит студентите, които:

- имат посещение на поне две трети от лекциите;
- явили са се на тест или контролно (с оценка повече от „слаб“);
- разработвали са реферат (примерни теми са приложени в края на програмата);
- Тези, които не покриват тези изисквания:
- се явяват направо на поправителен изпит;
- разработват повече въпроси на изпита;
- или им се дават допълнителни задачи в рамките на семестъра, за да се явят на редовната първа сесия.

Изпитът е писмен. Той включва два въпроса от конспекта. Оценката е средноаритметична от отговорите на двата въпроса. Окончателната оценка е резултат от оценката от текущ контрол през семестъра и от оценката на финалния изпит.

ПСИХОЛОГИЯ НА ТВОРЧЕСТВОТО

ECTS кредити: 3

Хорариум: 15 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

E-mail: b_iordanova@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Психология на творчеството“ обхваща базисни познания за психологическите конструкти и теории в основата на творчеството, като специална област на психологията възникнала през 21-ви век. Темите разглеждат творческата дейност: 1) в термините на способности, качества, черти, нагласи, мотивации, емоции,

когнитивни стилове и структури, които принадлежат на субективния свят и 2) в пространството на отношенията на личността със социокултурния контекст. Това разширено разбиране на творчеството открива възможности за осмисляне на креативността в много по-широк контекст, в който индивидуалното измерение е само едно от възможните. Разбирането на творчеството е основано на системен подход, който преодолява опита за затварянето на креативността в границата на личността.

Съдържание на учебната дисциплина:

Студентите се учат да интерпретират креативността като необходима за живота в съвременното общество, чиято основна характеристика е промяната, защото чрез творчеството индивидите са способни да извършват адекватни действия при изменения на заобикалящия свят и при възникващи проблеми. Нещо повече – креативността позволява не само да се реагира гъвкаво, но и да превръща личността в активен генератор на промени (за практически нужди или за удоволствие) – качество, присъщо само на човека. Наред с действената функция на творчеството да преобразява света, чрез него и в него се осъществява и развитието на самия човек. Креативните прояви може и да не доведат до нов и обществено-значим продукт в абсолютния смисъл на думата, но те са важни за развитието на личността, защото в тях се развиват предпоставките за творчество при решаване на проблеми във всекидневието, работата, за новаторство в науката и изкуството.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по избираемата учебна дисциплината „Психология на творчеството“ се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия.

Учебната дисциплина е едносеместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

ПСИХОЛОГИЯ НА МОДАТА

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: ас. д-р Симона Николова, катедра „Психология“

E-mail: simona.nikolova@swu.bg

Хорариум: 15 л

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина „Психология на модата“ предоставя знания отразяващи различни области на когнитивната психология. Тя включва обяснения за перцепцията на модния процес в контекста на психо-социалните термини на историческите и съвременни измерения на модните тенденции. Курсът допринася за запознаване с психологическите аспекти на модата като невербална комуникация и символна интеракция.

Съдържание на учебната дисциплина:

Да се познаят основните понятия, теории, задачи и методи на психология на модата; да се придобият теоретични знания и умения за разпознаване на емоциите,

груповата принадлежност, култура, и идентичност; да се усвоят знания и да се формират умения за разкриване на взаимовръзката, от една страна, между познавателните и емоционалните психични процеси, от друга – между тях и социума, актуализирани в модния тренд; да се усвоят знания за когнитивните и социално-психологически аспекти на вземането на решения в търсенето на модни продукти; да се усвои движението на промените в модната среда и факторите, които движат тези промени; да се разширят теоретичните знания и да се открие въздействието на модата върху социума; да се изградят умения за анализ и синтез на основните характеристики определящи тенденциите в модата; изучаване на своеобразието и спецификата на психологията на модата.

Технология на обучението и оценяването:

В края на курса студентите ще получат не само необходимите теоретични знания за психологията на модата, но и знания за начина, по който модата влияе върху емоционалното състояние. Чрез съответните теми и специално организирани за целта упражнения, студентите следва да усвоят знания и умения за рационално мотивирани решения в полето на модите. Студентите ще имат подготовка за социалните взаимоотношения и ценности, които оказват силно влияние върху поведението на потребителите.

Изпитът е писмен. Той включва два въпроса от конспекта. Оценката е средноаритметична от отговорите на двата въпроса. Окончателната оценка е резултат от оценката от текущ контрол през семестъра и от оценката на финалния изпит.

ПСИХОЛОГИЧНО ПРОФИЛИРАНЕ И ОЦЕНКА НА РИСКА ОТ ЯВНИ И АНОНИМНИ ЗАПЛАХИ ЗА ЛИЧНАТА И ОБЩЕСТВЕНАТА СИГУРНОСТ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 30 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Русанка Манчева, катедра „Психология“

E-mail: r.p.mancheva@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина представя метода на психологично профилиране и оценка на риска при различни разследвания на подадени анонимни заплахи за терористични или насилствени действия, отправени писмено или вербално към физически лица, организации или институции. Разглеждат се въпросите на психолингвистичния и психографски анализ на почерка на извършителя, диференцират се типове правонарушители, склонни към отправяне на анонимни заплахи, техните личностни особености и мотивация. Прогнозира се вероятността заплахата да бъде приведена в действие. Подчертава се ролята на виктимологичния анализ при уточняване на хипотезата за вероятността на заплахата. Студентите, преминаващи в хода на обучението си настоящата дисциплина, изграждат цялостна и систематична представа за същността на заплахата, като манипулативен акт, за нейните извършители, за тяхната мотивация, нагласи и личностни особености. Те повишават своите компетентности относно методите, използвани за анализ на заплахите и идентифициране на техните извършители.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дефиниране на психологическата същност на заплахите. Психологически анализ на видовете заплахи и съдържащите се в тях рискове. Виктимологичният анализ при

проучването на различни видове заплахи. Извършителите на анонимни заплахи личностни особености и мотивация. Психолингвистичен и психографски анализ на почерка на извършителя. Психологически анализ на заплахите за самонараняване. Подготовка на психологическият профил на евентуалния извършител на заплахата. Оценка на вероятността заплахата за упражняване на насилие да бъде действително реализирана.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОДИАГНОСТИКА НА ЛИЧНОСТТА В ДОСЪДЕБНАТА И СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Хорариум: 30 л

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: проф. д-р Станислава Стоянова, катедра „Психология“

E-mail: avka@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина представя функционалното предназначение и методиката на осъществяване на психодиагностиката в рамките на досъдебната и съдебната фаза. Коментират се особеностите на лъжливите показания на заподозрени и различни категории свидетели и потърпевши. Посочват се и се обосновават диагностичните критерии, които се използват при оценката на достоверността на показанията на свидетели и потърпевши. Специално внимание се отделя на психодиагностиката, която трябва да подпомогне установяването на достоверността на показанията при водене на разпити с непълнолетни обвиняеми, както и на непълнолетни потърпевши и свидетели на сексуални правонарушения. Презентира се функционалната роля на оценката на правонарушителя, нейното оформяне и представянето ѝ на магистратите, водещи съдебния процес. Студентите, след преминаването на курса на обучение по тази учебна дисциплина, ще са запознати със съвременните диагностични подходи и инструментариум, които се прилагат в контекста на досъдебната и съдебната фаза за определяне на достоверността на показанията на заподозрени, обвиняеми, свидетели, потърпевши.

Съдържание на учебната дисциплина:

Специфика на диагностиката в рамките на досъдебното и съдебното производство. Разпознаване на лъжливите показания и преодоляване на нагласата за тяхното представяне. Диагностика на достоверността на показанията на свидетели и потърпевши при водене на разпит с тях. Психодиагностични техники, използвани при разпит на малолетни и непълнолетни, потърпевши и свидетели на сексуални правонарушения. Психодиагностика на достоверността на показанията при водене на разпит с непълнолетен обвиняем. Създаване на психологичен профил на

правонарушителите. Психодиагностика на свидетели-очевидци. Оценка на правонарушителя.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ФАКТОРИ И ДИНАМИКА НА ПРЕСТЪПНАТА МОТИВАЦИЯ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 30 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Русанка Манчева, катедра „Психология“

E-mail: r.p.mancheva@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина включва следните съдържателни модули: Основни направления в изследването на мотивацията; Фактори за формиране и развитие на престъпната мотивация; Видове престъпна мотивация. Представя дисбаланса в потребностната сфера на криминалните девианти, която определя формирането на техните асоциални мотиви. Обяснена е ролята на повишените очаквания, самооценка, егоцентризъм и емоционална неустойчивост при структурирането на мотиви за различни видове криминални активности. Очертано е значението на безсъзнателната мотивация при извършването на тежки насилствени деяния срещу личността. Посочено е влиянието на макевиализма, нарцисизма и психопатията при динамиката на престъпната мотивация. Специално е проследена динамиката на мотивацията при организирани и неорганизиран типаж на извършители на убийства.

Студентите, след преминаване на обучението си по тази дисциплина, ще имат диференцирана представа за вътрешните и външни фактори, влияещи върху структурирането на криминалната мотивация и нейната динамика. Те ще разполагат и със систематизирани познания, относно мотивационната динамика при извършването на убийства от така наречените организирани и дезорганизиран извършители.

Съдържание на учебната дисциплина:

Характеристика на потребностно–мотивационната сфера при криминалните правонарушители. Ролята на самооценката, аспектаците и хипертрофирания егоцентризъм при оформянето и функционирането на криминалната мотивация. Неосъзнаваните психически травми и тяхната роля при извършването на тежки насилствени криминални актове. Съвременните изследвания на тъмната триада и тяхната роля при интерпретацията на възникването и функционирането на криминалната мотивация. Мотивационна динамика при организиран извършител на убийство. Мотивационна динамика при неорганизиран извършител на убийство.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира

в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПОВЕДЕНЧЕСКИ ПРОФАЙЛИНГ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 30 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Русанка Манчева, катедра „Психология“

E-mail: r.p.mancheva@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина разглежда предмета, задачите, съдържанието, структурата и основните методи на визуалната психодиагностика, като научно-практическо направление. Водещият концепт, заложен в дисциплина е, че Поведенческото профилиране се основава на много инструменти и подходи за сигурност, които се опитват да идентифицират атаки или поведение, които не са известни и не съответстват на предварително определен модел, но въпреки това се отклоняват от нормата. Представени са разбиранията на древните учени, както и резултатите от съвременните научни разработки. Очертана е неврофизиологичната основа на човешкото поведение. Обръща се внимание на основните канали за предаване на информация в рамките на общуването – вербален, паравербален, невербален и тяхното значение при анализ на поведението. Посочват се невербални поведенчески индикатори за измамно поведение. Разглеждат се основните правила за анализ на невербалното поведение и възможностите за приложение на поведенческия профайлинг, като метод за засичане на подозрително и опасно поведение.

Съдържание на учебната дисциплина:

Базисни човешки емоции и какво е мимическото им изражение. Физиология на емоциите и тяхната поведенческа експресия. Вербална, невербална, паравербална комуникация. Същност, съдържание и особености на метода „поведенчески профайлинг“. Визуална психодиагностика. Връзка между морфологични признаци и психични и психофизиологични особености на човека. Вербални и невербални индикатори за измамно поведение. Приложение на поведенческия профайлинг.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА ТЕРОРИЗМА

ECTS кредити: 3

Хорариум: 30 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: проф. д-р Борис Манов, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: bmanov@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина очертава същността, мотивите, целите и задачите на терористите и терористичните организации. Въвеждат се значения на понятията „терор“, „тероризъм“ и „радикализация“, техните сходства и различия. Представят се класификация на видовете тероризъм и методи за борба с него, а това от своя страна дава обща представа за тероризма като психично явление. Разглеждат се психологическите характеристики на терориста, формирани от социалното положение в обществото, етноса, региона, семейната среда и възпитанието. Обясняват се особеностите и психичните характеристики на терориста, в зависимост от особеностите на характера и темперамента му. Посочени са основните мотиви за присъединяване към терористична организация. Идентифицират се психологическите характеристики на личността на терористите, техните мотиви, логика и емоционална сфера. Описват се характеристиките на терористите-самоубийци. Обучението преминава през курсове по история на тероризма, структура на терористичните организации, методи и форми на терористична дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и определение на тероризма. Специфика на личността на терориста. Психологически характеристики на терориста, формирани от социалното положение в обществото, етноса и региона. Мотивация на индивида да стане терорист. Цели и задачи на терористичните организации. Структура на терористичните организации. Методи и форми на терористична дейност. Стратегии и тактики за борба с тероризма.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ВИКТИМОЛОГИЯ

ECTS кредити: 2

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Русанка Манчева, катедра „Психология“

E-mail: r.p.mancheva@swu.bg

Хорариум: 30 л

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина представя психологическите особености на жертвите на насилствени деяния. Подробно се разглеждат персонажите на активните и пасивни жертви, с типичните за тях ценности, мотивация, самооценка и характерови особености. Анализират се психологическите аспекти на контакта на правонарушителя с жертвата и приемите, които той използва по отношение на нея. Презентира се психологическия профил на жертвата в неговата цялостност и се анализират отделните негови

компоненти. Поднася се психологическа интерпретация на Стокхолмския синдром, като се използват подходите, разработени в отделни психологически направления. Анализира се ролята на различни поведенчески модели, използвани от правонарушителите за манипулиране на потенциалните жертви в конкретни ситуации.

Студентите, след като преминат обучението си по тази учебна дисциплина, ще имат по-богата и систематизирана представа за ценностите, мотивацията, самооценката и характеровите особености на активните и пасивни жертви. Те ще познават по-детайлно психологическите прийоми, които използват правонарушителите по отношение на своите жертви, за да ги заблудят, включат в ситуацията и упражнят върху тях физическо насилие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Психологическа характеристика на жертвите на убийства, изнасилвания телесни повреди, грабежи и отвлечения. Анализ на ценостно-мотивационната сфера, нагласите, самооценката и характерологичната специфика на активните и пасивни жертви на криминални деяния. Психологическа интерпретация на контакта между жертвата и извършителя на насилствено криминално деяние. Изготвяне на психологическия профил на жертвата и неговите компоненти. Психоаналитична, когнитивна и бихейвиористична перспективи при обяснение на феномена Стокхолмски синдром. Анализ на манипулативните подходи, използвани от насилствените извършители на криминални деяния за въвлечане на жертвите в криминогенната ситуация.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОПАТОЛОГИЯ И ХАРАКТЕРОВИ АКЦЕНТУАЦИИ НА ЛИЧНОСТТА

ECTS кредити: 2

Хорариум: 30 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: х. доц. д-р Тони Дончев

E-mail: tonyd@abv.bg

Анотация:

Учебната дисциплина представя ролята на психопатологичните отклонения и акцентуациите на характера при реализацията на насилствени и някои видове користни деяния. Разглеждат се спецификите на тежките психически заболявания и възможностите те да предизвикат неадекватно, насилствено поведение. Подробно се презентират различни акцентуации на характера и предизвиканата от тях повишена конфликтност, агресивност и готовност за упражняване на насилие. Описани са психопатните черти на характера и тяхната корелация с насилствените, импулсивни актове. Специално са анализирани насилствените деяния, при които извършителите са в границите на психическата норма, но страдат от личностна неадекватност, социална дезадаптация и се доближават до патологичното психично функциониране.

Студентите, които са преминали обучението си през тази учебна дисциплина, ще разполагат с широки и същевременно систематизирани познания за различните проявления на психическата патология и нейния функционален принос при реализацията на най-разпространените насилствени деяния.

Съдържание на учебната дисциплина:

Кратка характеристика на шизофренията, епилепсията и психогенната психоза и тяхната роля за пораждаване на физическо насилие. Хистеричната личностна акцентуация и насилието. Нарцистичната акцентуация и насилието. Параноидната личностна акцентуация и насилието. Шизоидната личностна акцентуация и насилието. Социалната дезадаптация при психично здрави личности и тяхното нарушено психично функциониране, водещо до криминално насилие.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ИЗВЪРШИТЕЛИ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

ECTS кредити: 2

Хорариум: 30 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Русанка Манчева, катедра „Психология“

E-mail: r.p.mancheva@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина представя информация относно престъпността на непълнолетните и противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, техните съвременни изменения, характеристики и тенденции в условията на глобализация на престъпността. Обръща се внимание на маргинализацията на децата и свързаните с нея криминализация и виктимизация. Посочват се общите и специфичните фактори, детерминиращи престъпността, противообществените прояви и ювентизацията (подмладяването) на престъпността като световен процес. Акцентира се върху индивидуално-психологичните фактори и влиянието на социалната среда – семейство, приятелски кръг, училище и др. Посочват се приликите и разликите между девиантно, делинквентно и криминално поведение. Предлагат се подходи, средства и методи за превенцията и предотвратяването на правонарушенията на непълнолетни лица, обвиняеми и подсъдими. Поставя се фокус и върху темата за защита на правата на децата, чрез участие на обществени защитници.

Студентите, които са преминали обучението си през тази учебна дисциплина, ще разполагат с широки и същевременно систематизирани познания за психо-социалните особености на непълнолетните правонарушители.

Съдържание на учебната дисциплина:

Психологическа характеристика на непълнолетните правонарушители. Девиантно, делинквентно, криминално поведение. Психологически особености на

юношеската личност. Рискови фактори. Фактори за криминогенен и виктимогенен риск при децата. Психология на престъпната дейност: мотиви и типологии. Превенция на противообществените прояви на непълнолетните.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА КИБЕРПРЕСТЪПНОСТТА

ECTS кредити: 2

Хорариум: 30 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

E-mail: b_iordanova@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина представя информация относно основните психологически аспекти на киберпрестъпността, видовете киберперстъпност, нейните характеристики и основно съдържание. Представени са психологичните особености и поведенческите характеристики на извършителите на киберпрестъпления. Разглеждат се особеностите на личността на жертвите на киберперстъпност, както и ролята на психологията за повишаването на киберсигурността. Студентите, които са преминали обучението си през тази учебна дисциплина, ще разполагат с основни понятия относно киберпрестъпността, видовете киберперстъпност, психологичните особености на киберпрестъпниците и употребата на психологичното профилиране.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основни психологически аспекти на киберпространството; Киберпространството като социална система; Киберперстъпност – понятия и особености. Видове киберпрестъпления. Кибертероризъм и информационни войни. Състояние, структура, динамика на киберпрестъпността. Обща характеристика на психологията на киберпрестъпника. Поведенчески характеристики на извършителите на компютърни престъпления; Психологичен профил на киберпрестъпника. Кибертормоз сред юноши и деца. Индивидуални различия в податливостта към виктимизация на киберпрестъпления и психологическите последиствия от тях; Ролята на психологията за повишаване на киберсигурността.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

СЪДЕБНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКА ЕКСПЕРТИЗА

ECTS кредити: 2

Хорариум: 30 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д.н. Стоил Мавродиев, катедра „Психология“

E-mail: stoil_m@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел да предостави на обучаваните подготовка в областта на теорията, практиката и организацията на съдебно-психологичните експертизи. Отнася се до специфичните видове, тяхната насоченост, съдържание, диагностични процедури, като се посочват особеностите на експертизите по наказателни и граждански дела. Посочени са основни съдържателни компоненти за структуриране на отделните експертизи. Включва съдържателен модул, който има за задача да структурира взаимовръзката на дисциплината с психопатологията и правните аспекти на проблема. Предоставя информация за спецификите на работата с малолетни и непълнолетни лица.

Студентите, които са преминали обучението си през тази учебна дисциплина, ще придобият знания по законовата и подзаконовата нормативна уредба на съдебната експертиза в наказателното, гражданското и административното производство; умения по практико-приложните въпроси, отнасящи се до съдебномедицинските експертизи; нагласи за важната роля на експертизите на съдопроизводството.

Съдържание на учебната дисциплина:

Задачи, методи и източници на съдебно-психологическата експертиза. Нормативна регламентация на съдебно-психологическите експертизи. Видове съдебно-психологически експертизи. Съдебно-психологическа експертиза на афективните състояния в наказателното производство. Съдебно-психологическа експертиза на умствената изостаналост при непълнолетен обвиняем. Съдебно-психологическа експертиза за установяване на вероятното безпомощно състояние на потърпевшата. Посмъртна съдебно-психологическа експертиза за установяване на психическото състояние на лицето, предразположено към самоубийство. Съдебно-психологическа експертиза за проучване ролята на обвиняемия в извършването на групово престъпление. Съдебно-психологическа експертиза на индивидуално-психологическите особености. Комплексни съдебни експертизи.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.